

Socialistisk ugekommentar

- udsendt af SAPs Forretningsudvalg fredag den 12. februar 2010.

På vej mod minimal-kommunen

De seneste måneder har vi set fyringer inden for det offentlige. Fyringer, som nødvendigvis må betyde velfærdsforringelser.

Først var det kommunerne, der skulle have budgetterne på plads. En del kommuner konstaterede at de sidste år havde brugt for mange penge og at de ikke kunne få budgettet til at hænge sammen uden forringelser. Så de følte sig tvunget til at gennemføre forringelser på centrale velfærdsområder. Det førte til besparelser og nedlæggelse af stillinger i hjemmeplejen, daginstitutionerne og folkeskolen.

I næste omgang kom turen til sygehusene. Regionerne havde også brugt flere penge end budgettet og er i gang med at nedlægge stillinger og afskedige sygeplejersker og læger.

Nu er det langt fra første gang at vi ser besparelser, f.eks. på daginstitutionsområdet i København og en række andre kommuner. Det er måske heller ikke den store overraskelse at nogle kommuner allerede er i gang med at genvurdere budgettet for 2010.

Men det er ret tankevækkende at omkring halvdelen af alle borgmestre allerede nu erklærer at til næste år kommer der nye forringelser.

Kendsgerningen er, at kommunerne har spist kassebeholdningen op. De står uden penge på kistebunden midt i en økonomisk krise, som efter alt at dømme vil fortsætte og blive værre. Det betyder flere arbejdsløse, og flere, og flere arbejdsløse betyder flere udgifter og færre skatteindtægter til kommunerne. Nogle kommuner har i nogle år levet højt på at sælge byggegrunde, der steg og steg i pris. Den går heller ikke mere selv de få kommuner, som har lidt penge tilbage, må ikke bruge dem i henhold til aftalerne med regeringen.

Kommunerne har derfor kun få handlemuligheder tilbage.

For regionerne er situation en anden, der er ikke noget selvstændigt økonomisk råderum, der har ikke egen skatteopkrævning og kommunalfuldmagt.

Men samlet set er situationen den samme, forringelser, fyringer og mere privatisering.

Hvad har skabt den nye situation? Det er der lange og indviklede forklaringer på. Men de kan stort set koges ned til én ret enkel forklaring:

Vi ser nu resultaterne af ni års målrettet indsats for at nedbryde, forringe, opsplitte og privatisere den offentlige sektor. Det er ikke kommet på én gang, men skridt for skridt er VKO ved at skabe deres "Nye Danmark".

Man skal passe på med at råbe ”ulven kommer”, og minimalstaten er ikke gennemført. Heldigvis, kampen om velfærden er ikke tabt. Men der er sket nogle kvalitative ændringer, der kan få væsentlig betydning for fremtidens politiske kampe om velfærden.

Nogle af de vigtigste eksempler er:

- Regeringen har holdt kommunernes økonomi i stramme tøjler, næsten nulvækst har reelt betydet forringelser.
- Kommunalreformen har skabt administrative problemer og udgifter for kommunerne, de lovede fordele er stort set udeblevet.
- De nye opgaver til kommunerne, har slået bunden ud af økonomien. Det er aldrig blevet reelt beregnet hvad de kommer til at koste.
- Stram statslig styring, regeltyranni og privatisering, f.eks. på beskæftigelsesområdet.
- Regionerne blev i kommunalreformen konstrueret på en måde, så de var dømt til fiasko, ingen kommunalfuldmagt og inden egen økonomi.
- Privatisering af sygehusområdet, snyd med betaling, og behandlingsgarantier som har undergravet sygehusenes økonomi.
- Kommunale opgaver f.eks. vidtgående specialundervisning, er blevet gjort til varer, der udveksles på et marked.

Indtil nu er de små skridts politik lykkedes for VKO. Men forudsætningen for ikke at fremprovokere større protester og modstand, end vi har set, var generel fremgang i samfundsøkonomien. Den går ikke længere, og regeringen insisterer på ikke at hente penge til den kommunale og regionale velfærd ved at beskatte kapitalen og de rige mere. På den baggrund er det indlysende, at Løkkes regering for tiden er løbet ind i vanskeligheder og Helle og Villy står klar i kulissen. Det er så galt, at selv de politiske journalister og kommentatorer kan se det.

I det lys bliver det helt afgørende spørgsmål, hvad gør en ny regering? Den skal gå ad en helt anden vej. Skrue kommunalreformen baglæns, give regionerne ret til skatteudskrivning, fjerne privatiseringerne, sikre ordentlige sygehuse og ikke mindst demokratisere kommuner og regioner. De bør udvikle nye og mere demokratiske normer for styring af den offentlige sektor. Hvor langt vil/tør de gå i den retning?

Vi, dvs. brugerne af alle de kommunale og regionale ydelser skal hjælpe dem til at tage de rigtige beslutninger, helst allerede nu inden de sætter sig på taburetterne. Det vil sige, at vi må organisere os, protestere og aktionere, sammen med de offentligt ansatte.

Der har været forskellige eksempler på dette i forbindelser med efteråret kommunale forringelser, f.eks. forældre- og pædagoger i København.

Måned for måned vil de konkrete konsekvenser i de enkelte kommuner gøre protest og modstand mere påtrængende. Men skal den slags protester for alvor nytte til noget, må de lokale protester samle sig i en landsdækkende bevægelse vendt imod VKO og med præcise krav til, hvad den forventer af en ny S-SF-regering.

Socialistisk ugekommentar udsendes af SAPs Forretningsudvalg hver weekend. Hvis du er interesseret i at få den tilsendt direkte på mail kan du bestille den på sap@sap-fi.dk